

Latvijas Universitātes

Bibliotēkas

jaunumi / 04
2014

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE
ANNO 1919

Latvijas Universitātes Bibliotēkas jaunumi 2014/4. – [Rīga]: Latvijas Universitātes Bibliotēka, 2014. – 22 lpp.

Latvijas Universitātes Bibliotēkas jaunumu 2014. gada 4. numurs.

LU Bibliotēkas jaunumos apkopota svarīgākā informācija par aktivitātēm, kas norisinājušās LU Bibliotēkā un kuras organizējuši vai kurās piedalījušies LU Bibliotēkas darbinieki un administrācija. Apkopota informācija par aktuāliem un īpašiem notikumiem, kā arī par izmaiņām, jaunākajiem e-resursiem, izstādēm u.c. aktivitātēm.

Sastādīja: Signe Mežjāne, Ilva Paidere.

Tekstu autori: Jolanta Bikova, Ronalds Gludāns, Zintis Gūts, Jana Klebā, Sintija Krastiņa, Ēvija Lapsa, Santa Lozda, Signe Mežjāne, Sintija Priedeslaipa, Terēze Rocēna, Sofija Širškova, Irina Tiško, Aija Uzula.

Krājumā ievietotas fotogrāfijas no LU foto arhīva un LU Bibliotēkas arhīva.

1. vāka attēlā studenti LU Bibliotēkā Raiņa bulvārī. Foto: Toms Grīnbergs, LU Preses centrs.
2. vāka attēls no LU Bibliotēkas Kalpaka bulvārī. Foto: Olga Gurjanova.

Pārpublicēšanas gadījumā nepieciešama Latvijas Universitātes Bibliotēkas atļauja. Citējot atsauce uz izdevumu ir obligāta.

© Latvijas Universitātes Bibliotēka, 2014

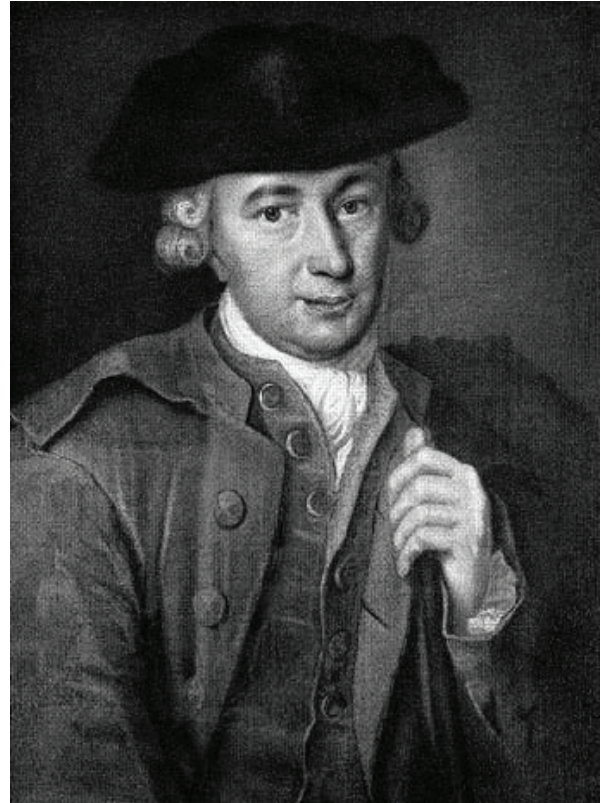
Saturs

Filozofam Johanam Georgam Hāmanim veltītā izstāde	
Roberta Muža 14 gleznu izstāde	
“Jurista Vārds” autoru un lasītāju tikšanās	
Jānim Mencim veltīta izstāde	
Lasīšanas dienas zibakcija	
Kerkoviusa dzimtas pārstāvju ierašanās LU Bibliotēkā Kalpaka bulvārī	
Muzeju Nakts pasākums Kerkoviusa namā	
Digitalizācijas jaunumi	
Inetas Lipšas monogrāfijas atklāšana Bibliotēkā Kalpaka bulvārī	
Konference “Par digitālo fiziskajā – bibliotēka kā saskarne”	
Praktikanti LU Bibliotēkas Krājuma izmantošanas un attīstības departamentā	
Datubāzu apmācības LU Bibliotēkas darbiniekiem	
Kopkataloga videopamācības	
“Web of Science” vebināri	
Interesanti fakti	
Bibliotekāru jociņš	

Filozofam Johanam Georgam Hāmanim veltītā izstāde

Santa Lozda

Pēdējā maija ceturtdienā Latvijas Universitātes Bibliotēkā Kalpaka bulvārī 4 tika atklāta filozofam Johanam Georgam Hāmanim veltīta izstāde “Sava laika gaišākais prāts” - Johans Georgs Hāmanis”. Izstāde veidota par godu LU Vēstures un filozofijas fakultātes docenta Raivja Bičevska grāmatu publicēšanai “Savs vārds: Johans Georgs Hāmanis: ievads viņa domāšanā” un “Ziemeļu mags. Johans Georgs Hāmanis” atklāšanai. Izstāde guva pozitīvas atsauksmes un patiesu ieinteresētību par Johana Georga Hāmaņa personību. Grāmatu atklāšanas pasākuma gaitā apmeklētājiem bija lieliska iespēja aplūkot vairākas filozofam veltītas grāmatas, tajā skaitā arī Kerkoviusa dzimtas pārstāvju dāvinājumus Kalpaka bulvāra bibliotēkai: Johana Gotfrīda Herdera darbus un Rūdolfa Ungera (Rudolf Unger) 1963. gadā izdotu grāmatu “Hamann und die Aufklärung”.

Paul Ortwin Rave, Das Geistige Deutschland im Bildnis: Das Jahrhundert Goethes, Berlin 1949.

Foto no: <http://goo.gl/S4rmrN>

Roberta Muža 14 gleznu izstāde

Santa Lozda

Roberta Muža darbi atrodas vairākās kolekcijās ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs. Visievērojamākie darbi atrodas Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā, Latvijas Mākslinieku savienībā, Latvijas Kultūras ministrijā – Krievijā un Krievijas Mākslas fondā, kā arī daudzās privātkolekcijās Lietuvā, Dānijā un citās Eiropas valstīs. Roberts Muzis ir organizējis vairākas personālizstādes Latvijā un Vācijā, regulāri piedalījies izstādēs Lietuvā, Zviedrijā, Anglijā un Dānijā. Roberts Muzis ir gleznojis pirmos Latvijas valsts prezidentus – Jāni Čaksti, Gustavu Zemgalu, Albertu Kviesi un Kārli Ulmani. Par godu pazīstamā latviešu mākslinieka un Latvijas Universitātes (LU) Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes profesora 70 gadu jubilejai, šogad Kalpaka bulvārī 4. līdz 20. augustam katru darba dienu no plkst. 10.00. līdz 18.00 LU Bibliotēkas apmeklētājiem ir iespēja iepazīties ar mākslinieka darbiem. Izstādē ir aplūkojami 14 mākslinieka darbi – tādas gleznas kā "Sarkanais ritenis" (1995. g.), "Atspīdums I" (1997. g.), kā arī "Ainava" (1995. g.), "Rīts" un citi mākslinieka darbi. Nepalaidiet garām tik nozīmīgu iespēju!

Roberta Muža gleznu izstāde LU Bibliotēkā Kalpaka bulvārī.
© Foto: Liene Nikele, LU Bibliotēka

“Jurista Vārds” autoru un lasītāju tikšanās

Santa Lozda

Ceturtdien, 22. maijā Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēkā Raiņa bulvārī norisinājās pirmā žurnāla „Jurista Vārds” autoru un lasītāju tikšanās. Pasākums tika organizēts brīvprātīgi, ar žurnāla redakcijas palīdzību, kuru atklāja Jurista vārda galvenā redaktore Dina Gailīte. Klātesošos uzrunāja LU Bibliotēkas Raiņa bulvārī galvenā bibliotekāre Evita Samuleviča, aicinot apmeklētājus kļūt par bibliotēkas lasītājiem, izmantot krājumu, tajā skaitā arī vēsturiski pārmantoto LU Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes bibliotēkas kolekciju, kurā ir atrodamī reti un vērtīgi izdevumi datēti no 17. līdz 20. gs.

Pasākuma turpinājumā vārds tika dots žurnāla “Jurista vārds” autoram Jurim Rudevskim, kurš ar savu priekšlasījumu “Valsts varas un cilvēktiesību izpratne Eiropā un ASV” izraisīja plašas diskusijas. Pēc pasākuma žurnāla lasītāji nepalaida garām iespēju uzdot pāris jautājumu Jurim Rudevskim un aizturēt autoru vēl uz īsu brīdi. Cerot uz drīzu atkalredzēšanos, žurnāla galvenā redaktore Dina Gailīte pasākumu noslēdza ar vārdiem: “Šī nav pēdējā lasītāju un autoru tikšanās”.

Lektors J. Rudevskis „Jurista Vārda” ārštata autoru un lasītāju tikšanās.
© Foto: Boriss Koļešņikovs, “Jurista Vārds”

Lekcijas klausītāji LU Raiņa bulvāra bibliotēkas klusajā lasitavā.
© Foto: Boriss Koļešņikovs, “Jurista Vārds”

Jānim Mencim veltīta izstāde

Santa Lozda

Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēkas Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēkā no 16. līdz 30. maijam bija apskatāma ilggadējam Liepājas Universitātes pasniedzējam, vairāku matemātikas mācību grāmatu autoram un emeritētam Latvijas zinātniekam Jānim Mencim veltīta izstāde. J. Menča piemiņas fonds ir pasludinājis laika posmu no 2013. gada 4. maija līdz 2014. gada 4. maijam par profesora piemiņas gadu. Izstādes laikā apmeklētāji varēja iepazīties ar vairāk nekā sešdesmit darbiem matemātikā un matemātikas pedagogijā, izstādē bija pieejami vairāki informācijas resursi no LU Bibliotēkas Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēkas un LU Bibliotēkas Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkas krājuma.

Profesors Jānis Mencis.

© Foto: Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskolas tīmekļa vietne

Lasišanas dienas zibakcija

Sintija Krastiņa

Ceturtdien, 29. maijā, norisinājās Lasišanas dienas zibakcija, kurā ikviens interesents varēja piedalīties, 15 minūtes lasot savu mīļāko grāmatu jebkurā vietā Latvijā. Tie, kas vēlējās sanākt kopā vienuviet, tika aicināti ierasties Rīgā, Esplanādes laukumā, līdz ņemot savu grāmatu. Zibakciju ar savu uzrunu atklāja Latvijas Universitātes (LU) mācību prorektors Andris Kangro no LU Bibliotēkas Kalpaka bulvārī 4, dodot kopīgu startu Lasišanas dienas 15 minūtēm visā Latvijā, ko varēja vērot tiešraidē.

LU Bibliotēkas bibliotekāre Signe Mežjāne Lasišanas dienas zibakcijā Esplanādē.

© Foto: Toms Grinbergs, LU Preses centrs

Zibakcijā Esplanādes laukumā piedalījās arī bibliotekāre Signe Mežjāne no LU Bibliotēkas, kura labprāt dalījās savā pieredzē:

Kā Tev patīk lasišanas zibakcijas ideja?

“Zibakcijas ideja ir interesanta un nozīmīga mūsdienu sabiedrībai, lai atgādinātu cilvēkiem par literatūras vērtībām un veicinātu lasišanu mūsdienu tehnoloģiju laikmetā.”

Kā norisa zibakcija Esplanādes laukumā?

“Esplanādē bija salīdzinoši maz lasītāju, ko varētu skaidrot ar sliktajiem laika apstākļiem, bet visi bija ērti iekārtojušies krēslos pie galdiņiem un 15 minūtes koncentrēja uzmanību tikai uz līdz ņemto grāmatu lasišanai. Fonā skanēja mūzika un starp zibakcijas dalībniekiem aktīvi rosījās žurnālisti.”

Kuru grāmatu Tu lasīji zibakcijas laikā?

“Paula Koelju grāmatu “Akras manuskripts”, bet tā nav mana pati mīļākā grāmata, vienkārši Rīgā ir tikai neliela daļa no manas “mājas bibliotēkas”.”

Vai piedalīsies arī nākamajā zibakcijā, ja tāda notiks?

“Pavisam noteikti piedalīšos, jo šī zibakcija rosina pozitīvas emocijas saistībā ar to, ka lasīšana vēl ir “dzīva” un aktuāla arī jauniešu vidū.”

Kerkoviusa dzimtas pārstāvju ierašanās LU Bibliotēkā Kalpaka bulvārī

Evija Lapsa, Signe Mežjāne

17. jūnijā L. V. Kerkoviusa dzimtas pārstāvji apmeklēja savu dzimtas namu – Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēkas centrālo ēku Kalpaka bulvārī 4, kas ir arī viena no Rīgas arhitektūras pērlēm. Ekskursantus laipni sagaidīja LU Bibliotēkas direktore Iveta Gudakovska, kā arī bibliotekāres Signe Mežjāne un Evija Lapsa.

Ekskursijas laikā viesiem bija iespēja iepazīt ēkas arhitektūru un vēsturi no pašiem pamatiem, sākot ar pagrabstāvu un beidzot ar otro stāvu. Renovētajā pagrabstāvā viesi varēja aplūkot gan labi saglabāto vēsturisko mantojumu, gan moderni iekārtoto bibliotēkas krājumu ar mobilajiem plauktiem un grāmatu liftu. Pirmajā stāvā ar saviem krāšņajiem sienu gleznojumiem īpašu ievēribu izpelnījās kamīna istaba jeb turku istaba, kurā glabājās arī daļa no Kerkoviusa dzimtas dāvināto grāmatu kolekcijas.

Ekskursijas gaitā nonākot līdz kāpņutelpai, viesi bija priecīgi apskatīt kāpnes, kuras jau bija redzējuši internetā pieejamajās fotogrāfijās. Viesi atzinīgi vērtēja ēkas funkcionalitāti, kura ietver pirmo pētniecības bibliotēku Latvijā apvienojumā ar Latvijas Universitātes zinātniskajiem institūtiem sociālajās un humanitārajās zinātnēs. Ekskursija noritēja draudzīgā atmosfērā, diskutējot ar viesiem par ēkas vēsturi, arhitektūru un L. V. Kerkoviusu.

Kerkoviusa dzimtas pārstāvji apskata Kalpaka bulvāra ēkas maketu.

© Foto: Signe Mežjāne, LU Bibliotēka

Kerkoviusa dzimtas pārstāvju saruna ar LU Bibliotēkas direktori Ivetu Gudakovsku

© Foto: Signe Mežjāne, LU Bibliotēka

Muzeju Nakts pasākums Kerkoviusa namā

Santa Lozda

2014. gada 17. maijā noslēdzās Muzeju nakts trīs gadu cikls – tas iezīmēja trīskrāsaino dzintara tapšanas ceļu. Šogad arī Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēka piedalījās starptautiskajā akcijā „Muzeju nakts”, kas ir iesakņojusies kā neatņemams maija notikums. LU Bibliotēka piedāvāja apmeklētājiem unikālu iespēju baudīt Kerkoviusa nama bagātības un izpētīt bibliotēkas dzīles visa vakara garumā. Nama viesi tika iesaistīti vairākās ekskursijās plkst. 20.00. un plkst. 21.00, kuras vadīja mūsu eruditās

bibliotekāres no Bibliotēkas Aspazijas un Kalpaka bulvārī, Ķīmijas zinātņu bibliotēkas, kā arī atsaucīgi darbinieki no Krājuma izmantošanas un attīstības departamenta. Bibliotēka Kalpaka bulvārī Muzeju nakts ietvaros piedāvāja saviem apmeklētājiem iepazīties arī ar izstādēm. Divas no tām ir veltītas Latvijas Universitātes vēsturei: “Pēc septiņiem mirkļiem 100 gadi”, kas atspoguļo LU studentu un mācībspēku studiju procesu. Izstāde ir veidota par godu Latvijas augstākās izglītības 150 gadu un LU 93 gadu jubilejām, kā arī “Pēc sešiem mirkļiem 100 gadi”, kas sniedz ieskatu LU radošajā dzīvē un LU mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu darbībā.

Pasākuma gaitā bija aplūkojama arī Robertam Muzim veltīta gleznu izstāde, kura ir pieejama ikvienam mākslas baudītājam līdz 20. augustam katru darba dienu no plkst. 10.00. līdz 18.00. Filozofijas un socioloģijas institūta dzīvesstāstu pētnieku grupa piedāvāja iespēju ikvienam pasākuma apmeklētājam noskatīties videomateriālus, kuros dažādu cilvēku dzīvesstāstos, atmiņās, vēstulēs, dienasgrāmatās un atmiņu pierakstos, ir iespēja atklāt mūsu kultūras un vēstures daudzveidību. Viens no fragmentiem, kas tika rādīts video prezentācijas laikā bija “Sarunas ar Gunāru Janovski”. Gunārs Janovskis ir viens no latviešu trimdas rakstniekiem, kurš pēc revolūcijas Krievijā atgriezās Latvijā.

Muzeju nakts pasākumu Kerkoviusa namā apmeklēja arī Baltijas Starptautiskās Akadēmijas

LU Bibliotēkas Aspazijas bulvārī bibliotekāre Jolanta Bikova.
© Foto: Liene Nikele, LU Bibliotēka

profesore Dr. paed. Anna Tatarinceva. Profesore ir aplūkojusi visus Kalpaka bulvāra bibliotēkas objektus, izstādes, Krājuma izmantošanas un attīstības departamenta vadītājas Ilonas Vēliņas – Švilpes pavadībā. Viesis uzskata, ka nams ir atdzimis iepriekšējā krāšņumā. Profesore bija patīkami pārsteigta par nama dizaina elementiem – koka paneļiem ar ArtDeco stila dekoratīvām apmalēm, vēsturiskā parketa fragmentiem, krāsainām flīzēm vestibilā u.c. Atvadoties no Kerkoviusa nama, Anna Tatarinceva ir atstājusi novēlējumus LU Bibliotēkai viesu grāmatā: “Sirsnīgi novēlu visiem LU bibliotēkas lasītājiem un pētniekiem gūt panākumus savā pētniecības jomā, ka arī LU Bibliotēkai atklāt jaunus radošus zinātniekus un pētniekus. Pateicos pasākuma organizētājiem par piedāvāto iespēju piedalīties šajā notikumā!”

LU Bibliotēkas darbinieku atsauksmes par Muzeju nakts pasākumu Kerkoviusa namā:

Aija Uzula: “Muzeju nakts ietvaros organizētā ekskursija LU Kerkoviusa namā Kalpaka bulv. 4 pulcēja vairākus desmitus dažādu paaudžu interesentus, kuriem likās saistošs LU Bibliotēkas darbinieku sniegtais izklāsts par nama vēsturi un tā renovācijas periodu, prezentācija par LU Bibliotēkas krājumā esošās Reto izdevumu un rokrakstu kolekcijas dārgumiem, LU profesora R. Muža gleznu izstāde, kā arī divas Bibliotēkas veidotās pētnieciskās izstādes par LU mācībspēku studiju procesu, ikdienu, svētkiem un LU mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu vēsturi. Atnācēji bija patīkami pārsteigti par nama krāšņumu un ieinteresēti par LU Bibliotēkas darbību un vēsturi. Paši Bibliotēkas darbinieki, kas organizēja pasākumu, kārtējo reizi varēja būt lepni par veikumu un iedvesmoties no atnācēju sniegtajām pozitīvajām emocijām jauniem, radošiem pasākumiem.”

Irina Tiško: “Pasākums bija labi organizēts, mums patiešām bija ko parādīt viesiem! Domājot par Muzeju nakti-2015, iespējams, ir vērts informēt par LU Bibliotēkas pasākumiem arī sociālajos tīklos, piemēram, Facebook ir kopiena “Muzeju nakts” Latvijā.”

Jolanta Bikova: “Priecājos par iespēju “Muzeju nakts” apmeklētājus iepazīstināt ar LU Bibliotēkas Kalpaka bulvārī pakalpojumiem, vēsturisko renovēto ēku, apskatāmām izstādēm. Ikviens bija sagaidīts kā īpašs viesis – ekskursijas tika piedāvātas nelielam interesentu skaitam vai katram individuāli, kas arī ļāva sagaidīt atgriezenisku saiti – tikai pozitīvas atsauksmes.”

Digitalizācijas jaunumi

Zintis Gūts

Latvijas Universitātes portālā ir izveidota jauna sadaļa Digitalizācija (LU Bibliotēka/Darbiniekiem/Digitalizācija). Sadaļā var uzzināt par digitalizācijas procesu LU Bibliotēkā, par tehniku un programmatūru, kas tiek izmantota, lai nodrošinātu materiālu digitalizēšanu augstā kvalitātē. Sniegts ieskats par LU Bibliotēkas digitālajām kolekcijām un informācija par maksas pakalpojumu „Digitalizācija pēc pieprasījuma”.

Sadaļu Digitalizācija var aplūkot tīmekļa vietnē.

Žurnāla „Alma Mater” vasaras numurā var lasīt par digitalizācijas darba sākumu LU Bibliotēkā un iegūto pieredzi „Ciparojot šodienai un nākotnei: LU Bibliotēkas pieredze digitalizācijā”.

Maijā ir noslēgti 9 jauni promocijas darbu publiskošanas atļaujas (licences) līgumi. Līgumi tiek noslēgti starp Latvijas Universitāti un promocijas darba autoriem, kuri absolvējuši LU. Rezultātā LU e-resursu repozitārija sadaļa „Disertācijas” ir papildināta ar 9 jaunām promocijas darbu digitālām versijām:

1. Blūms, Juris. Lāzerapstrādes laikā ģenerētie centri silīcijā. 1997. 77 lp.
2. Garjāne, Beatrise. Brīvas personības veidošanās vidusskolā. 1998. 103 lp.
3. Liepa, Evija. Markova impulsu dinamiskās sistēmās bazētu kociklu robežteorēmas un stabilitāte. 1998. 61, [9] lp.
4. Maļinovska, Larisa. Studentu patstāvības veidošanās studiju procesā augstskolā. 1997. 125 lp.
5. Pētersone, Pārsla. Vidzemes pasta vēsture 17.-19. gs. 1998. 230 lp.
6. Pugovičs, Osvalds. Funkcionalizētu 2,6-di-treš-butilfenola atvasinājumu sintēze un ķīmisko īpašību izpēte. 1998. 120 lp.
7. Rozenblats, Jānis. Profesionālo vērtību veidošanās audzēkņu un skolotāju pedagoģiskā mijiedarbībā Tehniskajā ģimnāzijā, 1998. 63 lp.
8. Sarkans, Uģis. Using hypothetical knowledge for driving inductive synthesis. 1998. 74 lp.
9. Vītola, Inita. Interpunkcijas stilistiskās funkcijas latviešu modernisma prozā (19. un 20. gs.mijā, 20. gs. pirmajā trešdaļā), 1997. 149 lp.

Inetas Lipšas monogrāfijas atklāšana Bibliotēkā Kalpaka bulvārī

Santa Lozda

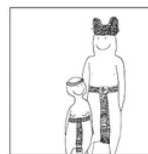
17. jūnijā plkst. 16:00 Kerkoviusa namā norisinājās Latvijas Universitātes (LU) Vēstures institūta pētnieces Inetas Lipšas monogrāfijas "Seksualitāte un sociālā kontrole Latvijā, 1914-1939" atvēršanas svētki. Pētījums "Seksualitāte un sociālā kontrole Latvijā, 1914-1939" ir tapis Valsts pētījumu programmas „Nacionālā identitāte” ietvaros. Pasākumu organizēja LU Bibliotēkas direktore dr. paed. Iveta Gudakovska. Ielūgtie viesi tika aicināti Kalpaka bulvāra bibliotēkas mobilajā lasītavā, pasākumu atklāja un klātesošos uzrunāja LU Bibliotēkas galvenā bibliotekāre Liene Nikele. Lasītava vienkopus pulcēja vairākus desmitus cilvēkus, kuri piedalījās diskusijās, sniedza komentārus un apsveica autori ar iznākušo monogrāfiju.

Kā minēja pētniece Ineta Lipša: "Monogrāfijas uzmanības centrā atrodas seksualitāte un tās sociālā kontrole no Pirmā pasaules kara līdz Otrajam pasaules karam, t. i., no 1914. gada līdz 1939. gadam, ciktāl tā izpaudās Latvijas iedzīvotāju publiski fiksētajos priekšstatos un uzvedībā. Šajos 25 gados seksuālās kultūras ietekmēja gan militārie konflikti – Pirmais pasaules karš un Latvijas Neatkarības karš, gan politiskās iekārtas – patvaldība Krievijas impērijā, parlamentārā demokrātija un autoritārais režīms Latvijas Republikā. Pētījumā aplūkoju iedzīvotāju pieredzēto "pareizo" un "nepareizo" seksuālo uzvedību – no pretējā dzimuma seksualitātes līdz viendzimuma seksualitātei, kā attiecīgajos priekšstatos ietvēra miesu un mīlestību, bet uzvedībā – kultūras ieradumus no "meitās iešanas" līdz prostitūcijai". Darbā tiek vēstīts par tā laika iedzīvotāju pieredzi laulībās – reformēšanas un šķiršanās lietām, kā arī iedzīvotāju pieredzi un priekšstatus par seksuālo uzvedību, kā to ietekmēja militārie konflikti un dažādas politiskās iekārtas.

Pēc pasākuma Ineta Lipša ir atstājusi savus iespaidus par monogrāfijas atklāšanas svētkiem LU Bibliotēkas viesu grāmatā: "Ar sirsnīgiem paldies par lielisko stāstu, kas vēsti par šo namu, kurā dzīvojam arī mēs, LU Latvijas Vēstures institūts".

Ielūdzam Jūs
uz vēsturnieces Inetas Lipšas monogrāfijas

SEKSUALITĀTE UN SOCIĀLĀ KONTROLE LATVIJĀ 1914-1939

PREZENTĀCIJU
š. g. 17. jūnijā plkst. 16.00
Latvijas Universitātes Bibliotēkā
Kalpaka bulvārī 4, Rīgā.

Autore
LU Latvijas vēstures institūts
Apgāds „Zinātne”

Konference “Par digitālo fiziskajā – bibliotēka kā saskarne”

Terēze Rocēna, Signe Mežjāne

11. jūnijā pa šaurajām Vecrīgas ielām bija manāma cilvēku plūsma Gētes institūta virzienā. Tur notika starptautiska konference „Par digitālo fiziskajā – bibliotēka kā saskarne”, kas trešdienas rītā bija pulcējusi bibliotēku nozares speciālistus, arī Latvijas Universitātes Bibliotēkas darbiniekus, lai dzirdētu citu valstu un Latvijā esošu bibliotēku pieredzi par izaicinājumiem, ar kuriem jāsaskaras, strauji attīstoties tehnoloģijām un pieaugot elektronisko resursu apjomam bibliotēkās, lai bibliotēkas efektīvi spētu pildīt komunikāciju un zināšanu centru lomu, kā arī, lai fizisko resursu pamanāmība bibliotēkā neaizēnotu virtuālos materiālus un pakalpojumus.

Kā pirmais uzstājās Svens Instinske no Hamburgas pilsētas bibliotēkas, kurš atbild par bibliotēkas tīmekļa vietni un e-pakalpojumiem. Savas prezentācijas „E-learning koncepcijas bibliotēkās” I daļā viņš stāstīja par to, ar kādiem šķēršļiem nākas saskarties, ja bibliotēka vēlas veidot apmācības un piedāvāt dažādus pakalpojumus savā platformā. II daļā klausītājiem bija iespējams dzirdēt par bibliotēkas reklāmas kampaņām, kā arī bibliotēkas pieejamību mobila-
jās ierīcēs.

Prezentācijā „Elektroniskie pakalpojumi – Viļņas Universitātes bibliotēkas zinātniskās informācijas un komunikācijas centrs kā mācību vieta” Irena Krivienė, Viļņas Universitātes bibliotēkas direktore, dalījās pieredzē par to, ko ir devusi Zinātniskās informācijas un komunikācijas centra atklāšana. Lai arī elektronisko resursu apjoms ir audzis un ir pieejams jebkur, bibliotēkas apmeklējums ir palielinājies. Iemesls tam ir IT un 3D laboratorijas, kā arī programmatūra, kas ļoti vērtīga studijām, piemēram MathLab, AutoCAD, SPSS u.c.

Konferences norise Gētes institūtā.

© Foto: Gita Rozenberga, LU Bibliotēka

Elektroniskais ierīču, pakalpojumu, resursu piedāvājums ir lietotājus aicinošs un bibliotēkai efektīvi ļauj pildīt zināšanu centra lomu.

„Berlīnes Valsts bibliotēkas – Prūsijas kultūras mantojums” fonda attīstības referente uzstājās ar tēmu „Digitālo fondu prezentācija bibliotēkās”. Prezentācijas laikā klausītāji tika iepazīstināti ar maģistra darba pētījuma gaitā iegūtajiem praktiskajiem piemēriem un nākotnes idejām virtuālo mediju jomā. Viens no galvenajiem jautājumiem ir – kā ieviest „meklēšanas piedzīvojumu” digitālajam fondam, lai tas būtu līdzīgs fizisko fondu meklēšanai plauktos. Bibliotēkai ir svarīgi radīt inovatīvu un modernu iespaidu, lai piesaistītu klientus un palielinātu digitālo fondu izmantošanu. Bibliotēkās tiek pielietoti dažādi risinājumi, uzlīmes uz fiziskajiem resursiem ar informāciju par to pieeju e-vidē, fiziski vietturi ar informāciju, sasaiste caur QR kodu, digitālās izkārtnes un lasāmtelpas ar mobilām lietotājierīcēm, lai popularizētu digitālos fondus. Mūsdienās tehnoloģijas attīstās un bibliotēkās ir pieejami arī kompleksi digitālo izkārtņu risinājumi, piemēram, multiskārienjūtīgi ekrāni, ar žestiem vadāmas prezentācijas sistēmas, virtuālie plaukti, lejupielādes stacijas, interaktīvas mākslas instalācijas. Aktuāla ir reālās un virtuālās vides sasaiste, radošas idejas, inovatīvas un interesantas prezentācijas formas un bibliotēka kā „eksperimentālā telpa”, kur tiek ieviestas un izmēģinātas jaunas idejas.

LU Bibliotēkas darbinieces konferencē.
© Foto: Lauris Rinmanis

Praktikanti LU Bibliotēkas Krājuma izmantošanas un attīstības departamentā

Sintija Krastiņa

Sākot ar 26. maiju, trīs nedēļu garumā, Latvijas Universitātes (LU) Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas pārvaldības studiju programmas studentiem norisinājās prakse LU Bibliotēkas Krājuma attīstības un izmantošanas departamentā Lielvārdes ielā 24. Prakses laikā studenti mentoru pavadībā pildīja vairākus viņiem uzticētos uzdevumus – grāmatu rekatalogizēšanu, klasificēšanu, priekšmetošanu, grāmatu meklēšanu Repozitārijā pēc šifra, krājuma komplektēšanas darbības, iepazīšanos ar LU portālu un LU Bibliotēkas portāla sadaļu kvalitātes novērtēšanu u.c. Prakses mērķis bija gūt priekšstatu par bibliotēkas darbu krājuma veidošanā un saglabāšanā, kā arī praktiski veikt šos procesus.

Sofija Širškova: “Prakse man ļoti patika, tur varēja pārliecināties par saikni starp mācībām un reālo praksi.”

Ronalds Gludāns: “Šī prakse bija lieliska iespēja ielūkoties bibliotēkas ikdienas darbā, par kuru bieži vien tiek piemirsts, jo bibliotēkā pieejamos informācijas resursus uztveram kā pašsaprotamus, tomēr, lai nodrošinātu bibliotēkas darbību, nodarbināts tiek vesels profesionāļu kolektīvs, kurš rūpējas par to, lai bibliotēkas lietotājiem nekas netrūktu. Prakses uzdevumi bija pietiekami pārdomāti un smalki izstrādāti, lai praktiski darbojoties mēs varētu pārbaudīt savas studiju laikā iegūtās teorētiskās zināšanas un sajostos kā daļa no nozares speciālistiem, kuri darbojas vienotā komandā, lai īstenotu LU Bibliotēkas misiju.”

Sintija Priedeslaipa: “Prakse LU Bibliotēkā bija lielisks mēģinājums darbam bibliotēkā. Lai arī prakses laiks ilga trīs nedēļas, šis laiks paskrēja nemanot. Liels pārsteigums bija tas, cik darbs bibliotēkā var būt daudzpusīgs un interesants, sākot ar katalogizēšanu un komplektēšanu, beidzot ar grāmatu meklēšanu krājumā. Patīkamāku prakses laiku padarīja arī draudzīgais darbinieku kolektīvs, kuram ir jāsaka liels paldies par mūsu jaunajām iemaņām bibliotēku darbā.”

Praktikants Ronalds Gludāns.
© Foto: Sintija Krastiņa, LU Bibliotēka

Praktikanti Ronalds Gludāns un Sintija Priedeslaipa.
© Foto: Sintija Krastiņa, LU Bibliotēka

Praktikanti Ronalds Gludāns un Sintija Priedeslaipa.
© Foto: Sintija Krastiņa, LU Bibliotēka

Datubāzu apmācības

Signe Mežjāne

Sākot ar aprīli, Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēkas darbiniekiem tiek piedāvāta iespēja piedalīties LU Bibliotēkas abonēto datubāzu apmācībās, kuras organizē un vada mūsu bibliotekāres Gita Rozenberga un Evija Lapsa.

Apmācību laikā tiek sniegts ieskats datubāzes saturā un funkcionalitātē, kā arī tiek sniegtas atbildes uz aktuāliem jautājumiem un piedāvāta iespēja iegūtās zināšanas pielietot praksē, pildot dažādus uzdevumus gan klātienē, gan attālināti.

Līdz šim norisinājušās jau 7 nodarbības, kurās darbiniekiem ir bijusi iespēja papildināt savas zināšanas un attīstīt prasmes darbam ar dažādu nozaru un daudznozaru datubāzēm. No nodarbībās pasniegtajām, var minēt datubāzes: Cambridge Journals Online, Sage Journals Online, ScienceDirect, PROLA, Zentralblatt MATH, UpToDate, EBSCO MEDLINE, Emerald, Passport GMID, OECD iLibrary u.c.

Apmācību vadītājas Gita Rozenberga un Evija Lapsa.
© Foto: Signe Mežjāne, LU Bibliotēka

Kopkataloga videopmācības

Signe Mežjāne

Mūsdienās bibliotēkas lietotājiem ir svarīgi būt patstāvīgiem, prasmīgiem individuāli meklēt un rezultātā atrast nepieciešamo informāciju. Latvijas Universitātes (LU) Bibliotēkā pieejamos informācijas resursus ir iespējams meklēt elektroniskajā kopkatalogā, bet ne visiem ir pietiekami daudz zināšanas par kopkataloga izmantošanu, tāpēc pamācības var būt ļoti noderīgas. LU Bibliotēkai ir izveidotas īpašas videopamācības, kurās saprotami un uzskatāmi ir vizualizētas darbības saistībā ar Kopkataloga izmantošanu. Jāpiemin, ka pamācību noskatīšanās neaizņem daudz laika, bet sniedz noderīgu un ikdienā pielietojamu informāciju. Kopā ir sagatavotas 4 videopamācības, kuras ietver reģistrēšanos, informācijas resursu meklēšanu un pasūtīšanu, meklēšanas rezultātu saglabāšanu, sadaļas Lietotājs apskatu un informācijas resursu izmantošanas termiņu pagarināšanu, izmantojot kopkatalogu. Videopamācības ir pieejamas LU Bibliotēkas portāla sadaļā „Palīgs”. Noskaties, iespējams uzzināsi kaut ko jaunu, nostiprināsi vai papildināsi jau esošās zināšanas!

"Web of Science" vebināri

Signe Mežjāne, Jana Klebā

Web of Science ir kompānijas Thomson Reuters pētniecības platformas datubāze, kura satur nozīmīgu zinātnisko informāciju par vairāk kā 12 000 žurnāliem dabaszinātnēs, sociālajās un humanitārajās zinātnēs, piedāvājot rakstu bibliogrāfisko un citēšanas informāciju, kopsavilkumus un citu informāciju. LU akadēmiskajam, zinātniskajam un administratīvajam personālam tiek piedāvāti datubāzes vebināri, kuros tiek demonstrēta citēšanas datu izguve.

5. jūlija vebinārā "Web of Science - discovery and citation analysis tool. Introduction to platform" Thomson Reuters pārstāve ne tikai stāstīja, bet arī uzskatāmi parādīja pieejamās datubāzes, demonstrēja meklēšanas pieprasījumus pēc dažādiem kritērijiem. Interesenti uzzināja, kā atlasīt publikācijas arī pēc institūcijas un veikt precizēšanu, izveidot grafiskus ziņojumus gan par publikāciju skaitu, gan citējamību. Bija iespēja uzzināt, kāda informācija ir pievienota katram aprakstam. Vebinārs bija ļoti vērtīgs, jo praksē tika noskaidrots, kādas darbības jāveic, lai precīzi atlasītu informāciju un izveidotu grafisku citēšanas ziņojumu.

Interesanti fakti

Terēze Rocēna

Katras 45 sekundes bibliotēkā ienāk kāds lietotājs.

Ik stundu tiek izsniegtas ~24 grāmatas.

2013./14. m.g. noslēguma darbu datubāze izmantota 51 953 reizi.

Mācīšanas diennakts tumšajā laikā visvairāk iecienījuši Sociālo zinātņu fakultātes studenti, tur maijā Nakts abonents izmantots 35 reizes.

Vecākā bibliotēkas krājumā esošā grāmata „Jacobus de Voragine grāmata „Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia”.

Visapmeklētākā bibliotēka maijā ir Bibliotēka Raiņa bulvārī. Bibliotēka apmeklēta 18 457 reizi.

Maijā visaktīvāk apmeklēta LU Bibliotēkas Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka. Vidēji viens students bibliotēku izmantojis 5,82 reizes.

Visvaldis, Ringolds un Indulis, – tās ir pašapkalpošanās iekārtas. Satikt viņus Tu vari bibliotēkās Aspazijas un Raiņa bulvārī un Humanitāro zinātņu bibliotēkā.

Apmeklētākās virtuālās izstādes 2014. gadā līdz šim ir „Latvijas Universitātes 2013. gada intelektuālie sasniegumi publikācijās” – 1924 apmeklējumi , „Pēc 6 mirkļiem 100 gadi” – 878, „Latvijas Universitātes 2012. gada intelektuālie sasniegumi publikācijās” – 427.

1490. gadā izdotā grāmata „Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia”, kuras autors ir Jacobus de Voragine, ir vecākā bibliotēkas krājumā esošā grāmata.

“Bibliotekāru jociņš”

Šodien es gribēju no bibliotēkas paņemt grāmatu “Romeo un Džuljeta.” Es ilgi meklēju šo grāmatu, bet nevarēju atrast. Beidzot es ieraudzīju bibliotekāri, un pajautāju viņai “Kur ir Šekspīrs?” “Viņš ir miris” atbildēja bibliotekāre, pasmējās, un pateica, ka darba laiks ir beidzies.

- Cik katalogizētāju nepieciešami, lai ieskrūvētu gaismas spuldzīti?
- Tikai viens, vienīgi viņam pirms tam jāredz kā to izdarīja Kongresa bibliotēka.

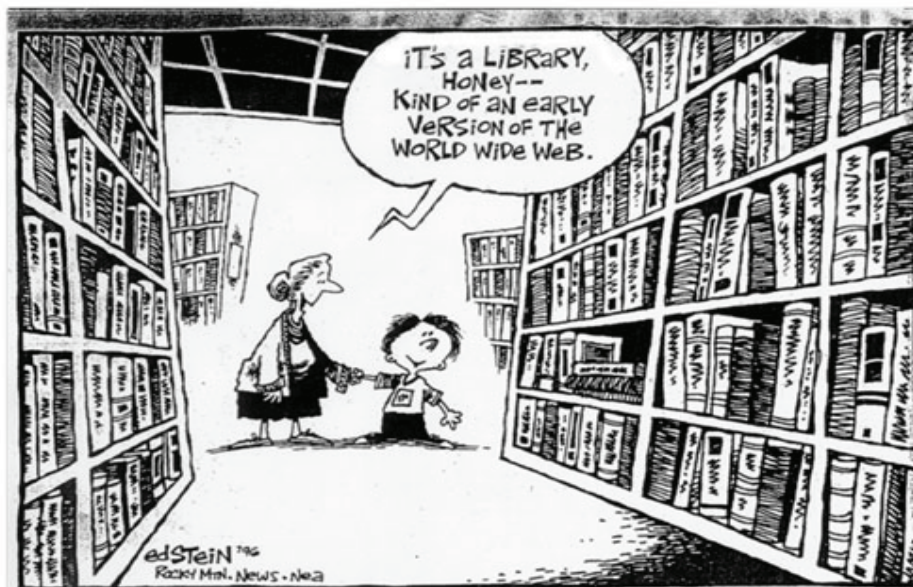

Foto no <http://goo.gl/DZtYnr>

Latvijas Universitātes Bibliotēka
Kalpaka bulvāris 4, LV - 1050
Tālrunis: +371 28623551
E-pasts: Biblioteka@lu.lv

